

Dans, drikk og debutér

Taler

Hadia Tajik

Dato

17 august 2010

Sted

Universitetet i Stavanger

Omstendigheter

Studiestartsåpning

1 Kjære studenter,

Jeg har bare tre budskap til dere i dag. Budskapene er:

5 Dans, drikk og debutér.

Jeg innser at dette er budskap som trenger en forklaring. La meg derfor ta det fra begynnelsen:

10 For det første, selv om du har valgt et studium eller et fag du vil fordype deg i, så er det helt greit å fortsatt ikke vite hva du vil med livet ditt. Voksne spør om sånne ting hele tiden. Men de fleste av oss har ikke kontante svar.

Bortsett fra i intervjuer med popstjerner og andre vellykkede personer på TV.

15 Der sier nesten alle: "Jeg visste hele tiden at én dag skulle det bli min tur". Når jeg hører dem si sånt, tenker jeg at det høres litt rart ut.

Dessuten tenker jeg at jeg har aldri visst at det en dag skulle bli min tur. Etterpå lurer jeg litt på om det er et godt eller dårlig tegn.

20

Min vei har blitt til mens jeg har gått den. Sånn tror jeg det er for de fleste.

25 Den svenske sosialdemokraten Tage Erlander sa en gang at det er politikernes oppgave å bygge dansegulv, slik at enkeltmenneskene kan danse sine egne liv.

Dansegulvene som må bygges fremover må tåle 33.000 flere studenter enn før.

30

Vi trenger flere studieplasser. De må holde høy kvalitet.

Det må bygges flere studentboliger. Vi har gitt penger til 1000 nye i året, hvert år de siste fem årene, og vi vil fortsette med det de neste tre. Og i flere år enn dét, hvis dere tillater det.

35

Lånekassen må fortsette. Politikere som mener at den må legges ned, må aldri få gjennomslag. Lånekassen gir mange mulighet til å ta høyere utdanning. Å legge den ned er å fjerne lik rett til utdanning.

40

Dessuten trenger vi et krafttak for forskning og innovasjon. Kunnskap er det vi skal leve av i framtida.

Men dette er bare deler av jobben. Den viktigste jobben er det dagens studenter som skal gjøre. Vi trenger studenter som er ambisiøse.

45

Mange misforstår det å ha ambisjoner og tror det handler om å legge én konkret plan som man holder seg disiplinert og nådeløst til resten av livet. Men det å ha ambisjoner handler egentlig bare om å være villig til å jobbe hardt med det man gjør her og nå. For gode ting skjer med folk som jobber hardt.

50

Derfor er det første budskapet: Dans.

For når vi er på dansegulvet, med venner og ukjent rundt oss, så danser vi best når vi ikke er så opptatt av hvordan vi tar oss ut.

55

Vi danser best når vi danser etter hjertet.

Når vi danser helhjerta og uredd, selv når vi danser litt i utakt.

60

Når vi er tilstede, her og nå.

Noen mennesker danser for å imponere andre. Vi har sett dem alle sammen. Og vi har nok tenkt det samme: At de som danser for å imponere, de ser bare dumme ut.

65

Eller sagt med andre ord, og overført til studentvirksomheten: Dette er folk som ikke bygger sin karakter, fordi de er så opptatt av sine karakterer.

70

Men da går de glipp av en svært vesentlig del av dannelsesreisen de har begitt seg ut på.

75

Det andre budskapet er "drikk". Det kan jo høres ut som en uanstendig oppfordring om økt alkoholkonsum. Det ville jo vært et oppsiktsvekkende budskap i starten av fadderuka. Ikke minst når det kommer fra en muslim midt under Ramadan.

80

Så da må jeg skynde meg å legge til: Drikk noe fornuftig - som vann eller koffeinfri kaffe - eller i alle fall drikk på en fornuftig måte!

Sånn. Nå går det ikke an å ta meg på at jeg sa dette.

85

Det viktige i dette budskapet er egentlig: Ikke drikk alene!

For selv om det er mye lærdom i forelesningene og kursundervisningen, så er det like mye lærdom i alle menneskene vi møter i løpet av et studieår.

90

Det er mye lærdom i utsagnene til den fagkritiske medstudenten. I samtale med nye venner som har helt andre erfaringer enn oss selv. I korte møter med ærlige fremmede vi duster bort i kaffekøen.

95

Det er ofte i møter med andre mennesker at vi forstår oss selv bedre. Gjennom andre mennesker kan vi også få innblikk i en helt annen virkelighet. Vi utvikler vår kritiske sans, og vår evne til å reflektere og argumentere.

I sin ytterste konsekvens er disse egenskapene viktige for at demokratiet skal fungere. Uansett er det viktig for læringen.

100

Hvis vi bare leser bøker, reproducerer vi bare gamle sannheter. Vi må lese, men også tenke selv. Flere hoder tenker som kjent bedre enn ett.

105

Verdiskapingen i Norge er helt avhengig av kloke hoder og gode ideer. Selv om landet vårt er mest kjent for olje, gass og fisk, er det først og fremst vår egen arbeidsinnsats som er viktigst. For arbeidsinnsatsen vår utgjør hele 85 prosent av

nasjonalformuen vår.

110 Ved å sitte rundt et bord eller på en gressplen, og utveksle erfaringer, kan vi ha diskusjoner og oppleve fellesskap som gjør at vi blir best mulig.

I motsetning til de fleste andre ting i livet, er kunnskap noe det bare blir mer av hvis vi deler det med andre.

115 Å dele kunnskap er noe vi også må gjøre over landegrensene, fordi vi har et ansvar.

120 Det er studenter i andre deler av verden som strever med en vanskeligere studiehverdag enn vår - uten demokrati og uten ytringsfrihet. De finnes i Iran, i Vest-Sahara og i mange andre deler av verden. Med våre privilegier er vi nødt til å også tale deres sak. Da er vi nødt til å også kjenne deres sak.

125 Det tredje og siste budskapet mitt er "debutér". Med det mener jeg: Gjør mange ting du ikke har gjort før.

130 Det er når vi trer ut av komfortsonen at vi utfordrer oss selv. Under studietiden er det også mange trygge rammer å ta ny sjanser i. Enten det er i studentenes klatreklubb, på talerstolen til Studenttinget eller det er i et helt annet land, som student på en helt annen utdanningsinstitusjon.

135 Norge trenger folk med språk og kulturkunnskaper, så vel som fagkunnskaper. Norge trenger studenter som tør å reise ut og å ta erfaringene med seg hjem. I en verden som er så globalisert og så internasjonal, er det ikke bærekraftig å være seg selv nok.

140 Her ved Universitetet i Stavanger utdannes det for eksempel mange journalister. Tenk dere hvor mange flere kilder journalister kan få tilgang på, om de i løpet av studietiden sin har et opphold i et arabisktalende land? Da lærer de også å knekke kulturelle koder og slipper innpå mennesker de ellers ikke hadde visst hvordan de skulle fått kontakt med.

Eller tenk hvor nyttig det vil være for en ambisiøs ingeniør med utdanning herfra, om hun i tillegg til å kunne faget sitt godt også kan snakke kinesisk?

Kina blir viktigere og viktigere. Samme gjelder India og Brasil. Russland har alltid vært viktig for Norge.

150 Universitetet samarbeider med mange institusjoner i mange land, og kan bidra til at et utenlandsopphold blir en del av graden din.

Jeg håper at mange benytter seg av den muligheten.

155 Ved å tørre å prøve ut mange ulike ting - ved å feile noen ganger og lykkes andre ganger - finner vi kanskje lettere svaret på spørsmålet vi begynte med: Nemlig hva vi egentlig vil med livene våre.

* * *

160 Så kjære studenter, derfor er min hilsen til dere:

Dans hemningsløst og med hjertet,
Drikk noe fornuftig eller på en fornuftig måte,
og debuter på nye områder i livet, gjennom hele livet.

165

Lykke til med studieåret. Takk for oppmerksomheten.

Kilde

<http://hadia.no>

170

Emner

Livet

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/dans-drikk-og-debuter>

175

180